

УГОЛОВНЫЙ ПРОЦЕСС, КРИМИНАЛИСТИКА

УДК 343.132

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СПІВТОВАРИСТВА

Анастасія АНТОНЮК,
асистент кафедри кримінального процесу та криміналістики
Національного університету державної податкової служби України

SUMMARY

In article questions of adaptation of norms of a national criminal procedural law to the right of the European Union are considered, in particular, the forms of the international cooperation of the states specified in international treaties and the national legislation of Ukraine are analyzed. The universal and departmental international contracts regulating an order of cooperation of the states during criminal proceedings are considered. Need of creation of special establishment which would provide process of adaptation of the national legislation to the legislation of the EU at the expert level is defined. On the basis of the analysis of opinions of scientists and standards of the legislation the directions solutions of the above question are proposed.

Key words: international cooperation, adaptation of the legislation of Ukraine, European Union, procedural actions, extradition.

АНОТАЦІЯ

У статті розглядаються питання щодо адаптації норм національного кримінального процесуального права до права Європейського Союзу, зокрема аналізуються форми міжнародної співпраці держав, зазначені в міжнародних договорах і національному законодавстві України. Розглядаються універсальні та відомчі міжнародні договори, які регламентують порядок співпраці держав під час кримінального провадження. Визначається необхідність створення спеціальної установи, яка забезпечила б процес адаптації національного законодавства до законодавства Європейського Союзу на експертному рівні. На основі аналізу думок науковців і норм законодавства запропоновано напрямки вирішення вищевказаного питання.

Ключові слова: міжнародне співробітництво, адаптація законодавства України, Європейський Союз, процесуальні дії, екстрадиція.

Постановка проблеми. Перед більшістю країн світу у практичній діяльності щодо кримінального переслідування осіб, котрі скоїли правопорушення, постає питання про необхідність співпраці з іншими державами. Актуальність такої співпраці постійно зростає. Для її забезпечення держави зобов'язуються надавати одна одній, відповідно до міжнародних договорів, конвенцій, якнайширшу взаємну допомогу з усіх видів міжнародного співробітництва за умови, що вчинені дії та покарання за них на момент звернення підпадають під кримінальну юрисдикцію держави, що її потребує.

Прагнення України до повноправного входження до європейської й світової спільноти мають підкріплюватись, серед іншого, її цілеспрямованими заходами щодо вдосконалення міжнародного співробітництва, зокрема у сфері активної протидії злочинності щодо лінії органів внутрішніх справ, прокурорських, слідчих і судових органів [2].

Актуальність теми. Актуальні питання міжнародного співробітництва у сфері протидії злочинності розглядали такі вчені, як О.М. Бандурка, М.П. Водько, М.П. Погорецький, С.Ф. Денісов, О.О. Юхно В.В. Похил, П.П. Мінка, О.М. Синок, І.В. Лешукова та багато інших науковців.

Безпосередньо на практиці така співпраця виникає за ініціативи уповноважених (центральної) органів і реалі-

зується через запити (доручення, клопотання) про міжнародне співробітництво, які складаються органом, що здійснює кримінальне провадження, або уповноваженим ним органом. Щоб результати запитів мали доказову силу в кримінальному процесі України, запити мають відповідати вимогам Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) (ст. 548), а за наявності міжнародних договорів із Україною, що застосовуються в конкретному випадку, також і їхнім вимогам. Ст. 548 КПК України передбачає загальні вимоги до запиту, які деталізуються залежно від форми співробітництва під час кримінального провадження в інших статтях КПК України.

Характерною рисою сучасного світового розвитку країн є активізація інтеграційних процесів у світі загалом і Європі зокрема. При цьому навіть ті країни, які не входять до складу інтеграційних об'єднань, неминуче відчувають на собі їхній відчутний вплив. Після останнього розширення Європейського Союзу (далі – ЄС, Євросоюз) Україна стала безпосереднім сусідом Євросоюзу, що відкриває нові можливості для поглиблення співпраці між Україною та ЄС.

Визначною подією у громадянському та політичному житті українського суспільства став вступ України до ЄС. 27.06.2014 р. було підписано економічну угоду про приєднання до зазначеної міжнародної організації. Із цього часу

почалася інтенсивна адаптація законодавства України до законодавства Євросоюзу, що, на думку І.В. Лешукової, забезпечує розвиток політичної, підприємницької, соціальної, культурної активності громадян України, економічний розвиток держави, а також сприяє зростанню добробуту громадян [6].

Метою статті є аналіз процесу адаптації вітчизняного законодавства щодо міжнародного співробітництва під час кримінального провадження до стандартів ЄС і формулювання пропозицій щодо необхідності внесення змін до нормативно-правових актів України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Україна має чималий досвід стосовно співробітництва з іноземними державами у кримінально-правовій сфері. На сьогодні вона є стороною шести Європейських конвенцій з питань кримінального судочинства: про видачу правопорушників (від 13.12.1957 р.) і двох додаткових протоколів до неї; про взаємну допомогу у кримінальних справах (від 21.04.1959 р.) і додаткового протоколу до неї; про нагляд за умовно засудженими або за умовно звільненими особами (від 13.11.1964 р.); про передавання провадження у кримінальних справах (від 15.05.1972 р.); про передавання засуджених осіб (від 21.03.1983 р.); про відмивання, пошук, арешт і конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом (від 08.11.1990 р.). Подібні, але вже двосторонні договори укладені Україною із Китайською Народною Республікою (1992 р.), Литовською Республікою (1993 р.), Республікою Польща (1993 р.), Республікою Молдова (1993 р.), Естонською Республікою (1995 р.), Грузією (1995 р.), Латвійською Республікою (1995 р.) тощо. Чинними є також Угода про співробітництво міністерств внутрішніх справ України та Угорщини від 12.12.1992 р., Договір про співробітництво між міністерствами внутрішніх справ України та Литовської Республіки від 30.05.1992 р., Угода про співробітництво між міністерствами внутрішніх справ України та Латвійської Республіки щодо боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів і психотропних речовин від 21.10.1992 р. Правовідносини в цій сфері між державами-учасниками Співдружності Незалежних Держав врегульовані Мінською конвенцією про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах (1993 р.). Особливе місце в міжнародному співробітництві в кримінально-правовій сфері належить Національному центральному бюро Інтерполу в Україні, створеному Постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.1993 р.

У випадку ж із ЄС не йдеться про двостороннє зближення правових систем, оскільки можна говорити лише про одностороннє наближення [1] української правової системи до європейських правових стандартів, але відсутність міжнародного договору не є перешкодою для отримання й надання міжнародної правової допомоги. Згідно із законодавством України, міжнародна правова допомога чи інше співробітництво може бути надано на підставі запиту іншої держави чи запитано на засадах взаємності.

Початком такого безпосереднього діалогу України та ЄС стала Угода про партнерство та співробітництво між Україною та Європейськими співтовариствами та їхніми державами-членами від 14.06.1994 р., зважаючи на те що існує необхідний зв'язок між повним упровадженням партнерства, з одного боку, та продовженням і завершенням Україною політичних, економічних і правових реформ, з іншого боку, а також введенням факторів, необхідних для співробітництва, особливо у світлі висновків Боннської конференції НБСЕ цей діалог переріс у програму

конкретних дій України та Європейського Союзу у кримінально-правовій сфері із набуттям чинності для України Угоди з 01.03.1998 р. та схваленням Європейською Радою 11.12.1999 р. Спільної стратегії ЄС щодо України стосовно спільної зацікавленості в питаннях співробітництва в галузі боротьби з нелегальною імміграцією та торгівлею людьми.

Саме після цього Україною були зроблені важливі кроки в напрямі наближення вітчизняного законодавства до вимог права ЄС, пов'язані з низкою нормативно-правових актів. Спочатку Указом Президента України від 14.09.2000 р. була схвалена Програма інтеграції України до Європейського Союзу, яка підкреслила необхідність максимально використання наявних зовнішніх можливостей для наближення України до членства в ЄС і, зокрема, у проекті так званого «третього стовпа», який становить співробітництво судових і правоохоронних органів [7].

Відповідно до ст. 6 Мінської конвенції про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах (1993 р.), обсяг правової допомоги становлять десять таких форм: складання та передавання документів; проведення обшуків, виїмки; проведення огляду; пересилання й видавання речових доказів; проведення експертизи; допит сторін, третіх осіб, підозрюваних, потерпілих, обвинувачених, свідків, експертів; порушення кримінального переслідування; розшук і видавання осіб, які вчинили злочини; визнання й виконання судових рішень у цивільних справах, вироків у частині цивільного позову, виконавчих приписів, а також вручення документів. Ст. 542 КПК України встановлені сім форм міжнародного співробітництва під час кримінального провадження, а саме: вручення документів; виконання окремих процесуальних дій; видавання осіб, які вчинили кримінальне правопорушення; тимчасове передавання осіб; перейняття кримінального переслідування; передавання засуджених осіб і виконання вироків. Звертає на себе увагу недостатня термінологічна узгодженість цих двох документів, що певною мірою ускладнює здійснення заходів щодо надання міжнародної правової допомоги. Так, під поняттям «вручення документів» у національному законодавстві розуміють документи й рішення, долучені до запиту компетентного органу іноземної держави про міжнародну правову допомогу, які підлягають передаванню визначеній у запиті особі. Згідно з ч. 3 ст. 3 Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах (1959 р.), запитувана сторона має докласти всіх зусиль для виконання прохання (доручення). КПК України встановлено правила складання відповідного запиту виключно в письмовій формі. При цьому запит має відповідати вимогам міжнародного права 179 міжнародних договорів із відповідною запитуваною стороною. Належне оформлення запиту, його обґрунтованість, якість сприяють ефективності його виконання. Для забезпечення дотримання прав учасників кримінального провадження під час їх допиту до запиту має бути залучено належним чином засвідчений витяг відповідних статей КПК України, що містять роз'яснення особи її прав та обов'язків. Окрім витягів, треба додавати чіткий і конкретний перелік питань, які потрібно поставити особі, або відомостей, що необхідно отримати від особи. Коли запит містить прохання про отримання оригіналів документів, про це в ньому необхідно прямо зазначити, адже на підставі ч. 3 ст. 3 Європейської конвенції (1959 р.) запитувана сторона може передавати засвідчені копії або засвідчені фотокопії запитуваних матеріалів судової справи або документів,

якщо запитуюча сторона чітко не зазначає про передавання оригіналів. У запиті необхідно надати гарантії повернення таких оригіналів після того, як відпаде потреба в них, а в разі отримання оригіналів – обов'язково забезпечити їхнє повернення після закінчення кримінального провадження. Запит про правову допомогу, згідно з ч. 3 ст. 7 Конвенції про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах (1993 р.), має підписувати особа, яка його склала. Згідно зі ст. 561 КПК України, на території України з метою виконання запиту про надання міжнародної правової допомоги можуть бути проведені будь-які процесуальні дії, передбачені КПК України та міжнародним договором: допит учасників кримінального процесу, виїмка та обшук, проведення впізнання особи для пред'явлення предметів, вилучення речових доказів, відібрання зразків для експертного дослідження тощо. Якщо ж для виконання запиту компетентного органу іноземної держави необхідно провести процесуальну дію, виконання якої в Україні можливе лише з дозволу прокурора або суду, така дія здійснюється лише за умови отримання відповідного дозволу в порядку, передбаченому ч. 1 ст. 562 КПК України. Крім цього, відповідно до ч. 4 ст. 552 КПК України, до запиту про проведення обшуку, огляду місця події, вилучення, арешту чи конфіскації майна або інших процесуальних дій, дозвіл на проведення яких надається судом згідно із кримінально-процесуальним законодавством, додається інформація про докази, що обґрунтовують потребу у відповідних заходах. Дотримання зазначених вимог обов'язкове. Здійснення процесуальних дій, які потребують попереднього дозволу суду, без такого дозволу або з порушенням його суттєвих умов не відбувається. Водночас це потягне за собою визнання недопустимими всіх доказів, отриманих у порядку міжнародної правової допомоги під час проведення процесуальних дій, для вчинення яких в Україні необхідний спеціальний дозвіл чи санкція, навіть якщо в запитованій країні такий дозвіл не вимагається або його отримано згідно з чинним законодавством запитованої країни. Процесуальні дії, здійснення яких можливе лише за відповідним рішенням слідчого судді або суду за КПК України: тимчасовий доступ до речей і документів (ст. 159); арешт майна (ст. 170); проникнення до житла чи іншого володіння особи (ст. 233); обшук (ст. 234); слідчий експеримент, що проводиться в помешканні чи іншому володінні особи (ч. 5 ст. 240); примусове залучення особи для проведення медичної або психіатричної експертизи (ч. 3 ст. 242); відбирання біологічних зразків примусово для проведення експертизи (ч. 3 ст. 245); втручання у приватне спілкування (ст. 258), у тому числі аудіо-, відеоконтроль особи (ст. 260); арешт, огляд і виїмка кореспонденції (ст. 261, 262); зняття інформації із транспортних телекомунікаційних мереж (ст. 263); зняття інформації з електронних інформаційних систем (ст. 264); обстеження шляхом таємного проникнення до публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи (ст. 267); установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу (ст. 268); спостереження за особою, річчю або місцем (ст. 269); аудіо-, відеоконтроль місця (ст. 270); негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження (ст. 274). Процесуальні дії, проведення яких потребує санкції прокурора: огляд трупа, пов'язаний з ексгумацією (ст. 239), обстеження особи (ст. 241), контроль за вчиненням злочину (ст. 271). У всіх зазначених випадках до запиту потрібно долучати процесуальне рішення слідчого судді, суду або прокурора. Наступною формою правової допомоги у КПК України

визначено видавання осіб, які вчинили кримінальне правопорушення. Відповідно до ст. 28 Європейської конвенції про видачу правопорушників (1957 р.), ця Конвенція щодо тих країн, до яких вона застосовується, замінює положення будь-яких двосторонніх договорів, конвенцій або угод, які регулюють видавання правопорушників між будь-якими двома Договірними Сторонами. Видавання особи (екстрадиція) – видавання особи державі, компетентними органами якої ця особа розшукується для притягнення до кримінальної відповідальності або виконання вироку.

Велике значення в міжнародному співробітництві належить процесу видавання осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція). У ст. 541 видавання особи (екстрадиція) визначається як процес видавання особи державі, компетентними органами якої ця особа розшукується для притягнення до кримінальної відповідальності або виконання вироку. Екстрадиція включає таке: офіційне звернення про встановлення місця перебування на території запитованої держави особи, яку необхідно видати, та видавання такої особи; перевірку обставин, що можуть перешкодити видаванню; прийняття рішення за запитом; фактичне передавання такої особи під юрисдикцію запитуючої держави. Інститут видавання особи (екстрадиції) спрямований на забезпечення принципу невідворотності покарання винних у вчиненні суспільно небезпечних діянь і відіграє важливу роль у зміцненні та розвитку міжнародного співробітництва держав у сфері кримінального судочинства [4].

Запит про видавання особи (екстрадицію) направляється за умови, що за законом України хоча б за один зі злочинів, у зв'язку з якими запитується видавання, передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на максимальний строк не менше ніж один рік або особу засуджено до покарання у вигляді позбавлення волі й не відбутий строк становить не менше ніж чотири місяці.

У ст. 1 Конвенції закріплено зобов'язання сторін видати одна одній, з урахуванням положень та умов, викладених у Конвенції, усіх осіб, яких переслідують компетентні органи запитуючої Сторони за вчинення правопорушення або які розшукуються зазначеними органами з метою виконання вироку або постанови про утримання під вартою. Відповідно до ч. 1 ст. 2 Конвенції, видавання правопорушників здійснюється у зв'язку із правопорушеннями, які караються за законами запитуючої Сторони та запитованої Сторони позбавленням волі на мінімальний строк не менше ніж один рік. Якщо особу визнано винною на території запитуючої Сторони, термін призначеного покарання має становити не менше ніж чотири місяці. У ст. 565 КПК України зазначено, що під тимчасовим передаванням особи необхідно розуміти передавання особи, яка утримується під вартою або відбуває покарання у вигляді позбавлення волі на території іноземної держави й не притягується до кримінальної відповідальності в цьому кримінальному провадженні, з метою давання показань або участі в інших процесуальних діях під час кримінального провадження. Прохання про тимчасове передавання має бути належним чином оформлено й містити гарантії, що особа утримуватиметься під вартою на території запитуючої сторони упродовж усього періоду тимчасового передавання й буде своєчасно, до закінчення взаємно узгодженого строку, повернена на територію запитованої сторони. Відповідно до ст. 11 Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах (1959 р.), у тимчасовому передаванні може бути відмовлено в таких випадках: якщо особа, яку

тримають під вартою, не погоджується на передавання; її присутність необхідна в ході кримінального провадження, що здійснюється на території запитуваної сторони; передавання може призвести до продовження строку утримання під вартою; існують й інші першочергові підстави для того, щоб не передавати її на територію запитуючої сторони [8].

Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження – це комплексний правовий інститут, яким охоплено норми кримінального, кримінального процесуального, міжнародного права. Співпраця в міжнародно-правовій галузі на сьогодні здійснюється в різних формах. Виходячи зі змісту ст. 542 КПК України, обсяг такої співпраці передбачає такі форми: 1) вручення документів; 2) виконання окремих процесуальних дій; 3) видавання осіб, які вчинили кримінальне правопорушення; 4) тимчасове передавання осіб; 5) перейняття кримінального переслідування; 6) передавання засуджених осіб; 7) виконання вироків.

На сучасному етапі розвитку суспільства в умовах інтернаціоналізації всіх сфер суспільного життя і, як наслідок, інтернаціоналізації злочинності поширення її типових закономірностей, тенденцій і форм на інші країни й регіони, міжнародна правова допомога у кримінальних справах, її належна правова регламентація в національному законі як одна з найважливіших умов ефективного міжнародного співробітництва у сфері боротьби зі злочинністю набуває значення гарантії здійснення правосуддя, оскільки забезпечує можливість одержання доказів у кримінальній справі, виконання прийнятих процесуальних рішень, відшкодування заподіяного злочином збитку, притягнення до кримінальної відповідальності винуватих у вчиненні злочину осіб, вирішення інших завдань кримінального судочинства. Усе частіше в ході розслідування різноманітних злочинів і судового розгляду кримінальних справ національні компетентні органи однієї країни запитують допомогу в іншій щодо надання документальних і речових доказів, забезпечення показань експертів і свідків, а також здійснення екстрадиції обвинувачених або засуджених осіб.

Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження полягає в ужитті необхідних заходів з метою надання міжнародної правової допомоги шляхом вручення документів, виконання окремих процесуальних дій, видавання осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, тимчасового передавання осіб, перейняття кримінального переслідування, передавання засуджених осіб та виконання вироків. Міжнародним договором України можуть бути передбачені інші, ніж у цьому Кодексі, форми співробітництва під час кримінального провадження.

Необхідність у міжнародній правовій допомозі виникає у випадках, коли обвинувачений чи підозрюваний у кримінальній справі, порушеній на території однієї держави, переховується на території іншої держави або коли свідки, потерпілі або інші учасники кримінального процесу, документи у кримінальній справі, що розслідується або розглядається в суді на території однієї держави, знаходяться на території іншої держави, а також в інших випадках. У зв'язку з цим і з метою виконання завдань кримінального процесу, судові установи держав-учасниць звертаються за допомогою про розшук обвинуваченого або підозрюваного, його затримання або взяття під варту, а потім про його видавання з метою залучення до кримінальної відповідальності, а також про виконання слідчих чи інших процесуальних дій (вручення судових документів, проведення допиту тощо), без яких неможливі успішне розслідування,

здійснення правосуддя у кримінальній справі й виконання рішень суду.

Ми не можемо не погодитися з думкою О.М. Синюка, адже дослідження проблем адаптації норм національного кримінального процесуального права до права ЄС зумовлено науковими та практичними завданнями щодо реформування кримінального процесуального законодавства й правозастосовної діяльності з характерною для України орієнтацією на європейські та міжнародні стандарти ведення кримінального судочинства й загальнолюдські правові цінності.

Під час постановки та дослідження будь-якої проблеми, у тому числі й проблеми адаптації норм національного кримінального процесуального права до права ЄС, потрібно враховувати такі положення. По-перше, взаємозв'язок понять «проблема» та «проблемна ситуація». Постановку проблеми визначає проблемна ситуація, сутність якої становить суперечність між визначеною метою й засобами її досягнення. По-друге, необхідно визначити проблемну сферу існування проблемної ситуації. Вона може існувати в будь-якому виді людської діяльності, як у теорії, так і на практиці. По-третє, оскільки проблемні ситуації є неоднорідними в інформаційно-пізнавальному аспекті, то для їхнього вирішення в одних випадках достатньо постановки та формулювання проблеми, в інших – завдань, але в найбільш поширених випадках і проблем, і завдань.

Проблемні ситуації теоретичного характеру зумовлюються тим, що існують суперечності між метою й засобами дослідження процесу адаптації норм національного кримінального процесуального права до права ЄС. Метою є формування сучасної теоретичної концепції адаптації норм національного кримінального процесуального права до права ЄС, а засобами досягнення вказаної мети є наявні теоретичні знання (поняття, визначення, концепції, класифікації, методологічна база тощо) щодо процесу адаптації норм національного кримінального процесуального права до права ЄС. Суперечності, що виникають між цими елементами (метою й засобами), спричиняють появу в пізнавальній діяльності проблемних ситуацій теоретичного характеру, які в найбільш узагальненому вигляді можуть бути представлені у формах недосконалості, недостатності наявного знання для досягнення вказаної мети. Зазначимо, що мова йде не про всю сукупність відповідних знань, а лише про її фрагменти.

Завершуючи загальний огляд проблемних ситуацій адаптації норм національного кримінального процесуального права до права ЄС, варто відзначити актуальність і необхідність подальшої теоретичної розробки цієї проблеми. Для усунення проблемних ситуацій практичного характеру вважаємо за необхідне враховувати так: а) відомий наявний стан проблемної ситуації у сфері реалізації європейських стандартів провадження у кримінальному провадженні, інформація, що надана в наукових дослідженнях, узагальненнях матеріалів судової та прокурорсько-слідчої практики; б) чітке уявлення про бажаний результат (мету), яким є режим реалізації європейських стандартів провадження у кримінальному провадженні, відповідність національного галузевого законодавства європейським стандартам здійснення правосуддя й захисту прав людини в кримінальному судочинстві (на сьогодні прийнято Закон України «Про ратифікацію угоди про партнерство та співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами» від 10.11.1994 р., Закон України «Про Концепції Загальнодержавної програми

адаптації законодавства України до законодавства ЄС» від 21.11.2002 р. Для реалізації Концепції адаптації України до законодавства ЄС, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 16.08.1999 р. № 1496, за ініціативою Міністерства юстиції прийнято Постанову Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 р. № 731» від 16.05.2002 р. № 629); в) процедури переходу від наявного (проблемного) стану до бажаного, що є в розпорядженні законодавця. Остання обставина передбачає наявність теоретичного забезпечення законотворчої діяльності. Таким фундаментом має бути сучасна теоретична модель адаптації норм національного кримінального процесуального права до права ЄС, створення якої потребує як перегляду наявного знання відповідно до сучасних позицій у юридичній науці, так і отримання нового знання.

З огляду на досвід країн Центральної та Східної Європи необхідним є створення в Україні спеціальної державної установи, покликаної здійснювати всебічне (насамперед науково-аналітичне) забезпечення процесу адаптації на експертному рівні, зокрема Центру перекладів актів європейського права при Міністерстві юстиції України [9]. Ми погоджуємося з думкою О.М. Синюка про доцільність створення Центру перекладів актів європейського права, адже це крок уперед до міжнародної співпраці.

Із цього приводу зазначимо, що в Україні раніше був створений такий центр, але Постанова від 26.07.1999 р. втратила чинність у 2003 р. На нашу думку, такий Центр повинен бути незалежним від державних органів і виконувати функції не лише перекладу актів європейського права, а й вивчати законодавство інших країн, на основі чого вносити пропозиції щодо вдосконалення українського законодавства.

Висновки. Сучасний рівень злочинності, її професійний та організований характер, а також набуття нею транскордонних і транснаціональних форм зумовлюють необхідність консолідації зусиль правоохоронних органів різних держав у здійсненні спільних заходів, спрямованих на протистояння цьому антисуспільному явищу. З огляду на досвід зарубіжних країн постає питання про створення в Україні спеціальної установи, покликаної здійснювати всебічне забезпечення процесу адаптації на експертному рівні, зокрема Центру перекладів актів європейського права.

Це все свідчить про те, що міжнародна співпраця посідає не останнє місце в становленні України як незалежної, суверенної й демократичної держави. Під час такої співпраці відбувається інтернаціоналізація всіх сфер суспільного життя.

Список використаної літератури:

1. Гнатівський М. Роль регіональних міжнародних організацій у правовій інтеграції держав Європи: теорія і практика / М. Гнатівський, Д. Кулеба // Український часопис міжнародного права. – 2004. – № 1. – С. 36–45.

2. Теория оперативно-розыскной деятельности : [учеб.] / под ред. К.К. Горяинова, В.С. Овчинского, Г.К. Синилова. – М. : ИНФРА-М, 2007. – 832 с.

3. Міжнародний розшук: теорія та практика : [моногр.] / [Г.О. Душейко, В.А. Некрасов, В.Я. Мацюк, Д.О. Компанієць]. – К. : КНТ, 2006. – 168 с.

4. Илларионов В.П. Правовые и организационно-методические аспекты международного розыска преступников : [учеб. пособ.] / В.П. Илларионов, И.В. Путова. – М. : Книж. мир, 1999. – 94 с.

5. Похил В.В. Міжнародне співробітництво у сфері боротьби зі злочинністю: напрями та форми / В.В. Похил // Державне управління та місцеве самоврядування: історія та сучасність : зб. тез Наук.-практ. конф. за підсумками стажування слухачів (м. Харків, 26 верес. 2013 р.). – Х., 2013. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/conf/2013-4/doc/2/12.pdf>.

6. Лешукова І.В. Процесуальні особливості міжнародного співробітництва органів внутрішніх справ України при розслідуванні злочинів : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / І.В. Лешукова. – Х., 2004. – 217 с.

7. Мінка П.Я. Адаптація вітчизняного кримінального та кримінально-процесуального законодавства до стандартів Європейського Союзу: окремі питання / П.Я. Мінка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pravoznavec.com.ua/period/article/4089/%CC>.

8. Мінка П.П. Характеристика форм міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю в контексті проблеми адаптації вітчизняного законодавства до законодавства Європейського Союзу / П.П. Мінка, А.В. Хрідочкін // Право і суспільство. – 2013. – № 3. – С. 177–182.

9. Синюк О.М. Адаптація норм національного кримінально-процесуального законодавства до права Європейського Союзу: постановка та дослідження проблеми в Україні / О.М. Синюк // Вісник Академії адвокатури України. – 2010. – № 2 (18). – С. 170–174.

10. Січкач В.О. Використання досвіду поліції зарубіжних країн в діяльності міліції України по забезпеченню прав та свобод людини (організаційно-правовий аспект) : [моногр.] / В.О. Січкач. – Донецьк : Ноулідж (донецьке відділення), 2009. – 174 с.

11. Юхно О.О. Окремі аспекти співробітництва органів внутрішніх справ України з правоохоронними органами зарубіжних країн щодо запобігання, припинення й розкриття злочинів / О.О. Юхно // Південноукраїнський правничий часопис Одеськ. держ. ун-ту внутр. справ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://esteticamente.ru/portal/Soc_Gum/Pupch/2010_3/10P.pdf.

12. Європейська конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах від 20 квітня 1959 року // Офіційний вісник України. – 2004. – № 26. – Ст. 1735.

13. Європейська конвенція про видачу правопорушників (ETS 024) від 13 грудня 1957 року // Офіц. сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : / http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_033.